

STYRDOKUMENT

DATUM

2013-11-19

Handlingsprogram för personer med funktionsnedsättning

Detta dokument ersätter ”Handlingsprogram för funktionshindrade”, antaget av kommunfullmäktige 2011-02-12, § 22.

Älvsbyn – ett samhälle för alla!**Varför ett program för personer med funktionsnedsättning**

Regering och riksdag antog år 2000 en nationell handlingsplan för funktionshinderpolitiken, ”från patient till medborgare” (Prop.1999/2000:79). Planen utgår från FN:s standardregler och har som mål att skapa ett samhälle där människor med funktionsnedsättning är fullt delaktiga i samhällslivet. FN:s standardregler antogs av FN 1993 för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. De 22 reglerna uttrycker tydliga principiella ståndpunkter när det gäller rättigheter, möjligheter och ansvar på olika samhällsnivåer.

Standardreglerna är tillsammans med den nationella handlingsplanen grunden för den svenska funktionshinderpolitiken. Utifrån detta så fick Sveriges kommuner i uppdrag att utforma ett handikappolitiskt program eller handikapplan, där de handikappolitiska aspekterna tas upp i alla verksamheter i kommunen.

Kommunstyrelsen gav år 2008 socialnämnden i uppdrag att arbeta fram det handikappolitiska programmet och en arbetsgrupp bestående av representanter från olika förvaltningar samt handikapp- och pensionärsorganisationer var delaktiga i arbetet. En revidering av programmet har skett under hösten 2013.

Programmet ska inte ses som en ersättning av gällande lagstiftning eller av kommunens olika mål- och policydokument, utan det ska komplettera dessa.

Mål

Målsättningen med programmet är att förbättra livsvillkoren för människor med funktionsnedsättning genom att Älvsbyns kommun blir ett tillgängligt samhälle för alla. Programmet ska skapa förutsättningar för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning i Älvsbyns kommun. Programmet ska även öka intresset för funktionshinderfrågor, och funktionshinderperspektivet ska vara en naturlig del i all kommunal planering.

Dokumenttyp Program	Dokumentnamn Handlingsprogram för personer med funktionsnedsättning	Fastställd/upprättad KF 2014-02-17, § 21	Beslutsinstans KF	Giltighetstid 2018-12-31
Dokumentansvarig Socialchef	Version 3	Senast reviderad 2011-02-21, § 22	Dokumentinformation Dnr 58/13-710	Detta dokument gäller för Anställda, medborgare, politiker

Ansvar

Kommunstyrelsen har det operativa/strategiska ansvaret för programmet.

Funktionsnedsättning

Socialstyrelsen definierar funktionsnedsättning som en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning uppstår till följd av en medfödd eller förvärvad skada och sådana skador kan vara av bestående eller övergående natur.

Funktionshinder definieras som en begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Det handlar framförallt om bristande tillgänglighet i omgivningen. Handikapp definieras inte längre utan avråds som synonym till funktionsnedsättning respektive funktionshinder.

En funktionsnedsättning ska inte medföra att möjligheten att delta i samhällslivet, på samma villkor som andra människor, blir begränsad. Det är i mötet med den omgivande miljön och med andra människor som ett funktionshinder uppstår. Det innebär alltså att en människa kan vara funktionshindrad i vissa sammanhang men inte i andra. Ju fler åtgärder och anpassningar desto färre personer med funktionshinder.

Enligt DO, diskrimineringsombudsmannen, så har cirka 20 % av befolkningen någon form av funktionsnedsättning, för Älvsbyns del så innebär det cirka 1 750 personer.

Ökad medvetenhet

FN:s standardregel 1.

I Älvsbyns kommun ska vi öka medvetenheten om människor med funktionsnedsättning, om deras rättigheter, behov och möjligheter och om vad de kan bidra med.

För att lyckas med detta ska

- information om kommunens arbete i funktionshinderfrågor finnas tillgänglig på hemsidan och i form av folder som kan spridas till allmänheten.
- kommunen sprida kännedom om programmet till medborgarna.
- pensionärs- och handikappföreningarnas samrådsgrupp ska vara rådgivande organ åt kommunen.
- information ges till förtroendevalda och anställda (inkl. bolagen). Det ska även erbjudas information för kommuninnevånarna, näringslivet samt till elever i skolan.
- Älvsbyn ha en egen dag där frågor som rör funktionshinder lyfts. Pensionär- och handikappföreningarnas samrådsgrupp och kommunen ansvarar för genomförandet.
- kommunen motverka diskriminering på grund av ålder, kön, språk och utseende.

Medicinsk vård, behandling, rehabilitering, stöd och service

FN:s standardregel 2, 3 och 4.

Människor med funktionsnedsättning ska ha tillgång till vård, omsorg, äldreomsorg samt rehabilitering till rimliga kostnader. Kommunens särskilda boenden ska vara anpassade och tillgängliga för alla oavsett funktionsnedsättning.

Människor med funktionsnedsättning ska ha tillgång till stöd och service, inbegripet sådana hjälpmedel som bidrar till att de kan bli mer oberoende i det dagliga livet och utöva sina rättigheter.

Rehabilitering ska erbjudas människor med funktionsnedsättning så att de kan uppnå största möjliga självständighet och funktionsförmåga.

För att lyckas med detta ska

- det finnas en väl fungerande samverkan mellan vårdgivare för effektivare vård och behandling av funktionsnedsättning.
- det erbjudas alla som har behov av en individuell plan att få en upprättad.
- det skapas naturliga mötesplatser för människor med funktionsnedsättning, exempelvis på Fluxen och i byarna i kommunen.
- personal som arbetar inom kommunen ha framförhållning, rätt kompetens och utbildning för att kunna ge rätt stöd och kommunikation
- det finnas en god tillgänglighet på information.

Tillgänglighet

FN:s standardregel 5.

I Älvsbyn ska vi göra den fysiska miljön tillgänglig för alla oavsett vilka eller hur stora funktionsnedsättningar människorna har.

För att lyckas med detta ska

- kommunen arbeta aktivt för att öka tillgängligheten och följa lagar och förordningar. Detta ska ske i samverkan med pensionärs- och handikappföreningarnas samrådsgrupp.
- samverkan finnas mellan kommunen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, butiksägare samt fastighetsägare i tillgänglighetsfrågor.
- kommunen beakta allergi- och tillgänglighetsaspekten vid upphandlingar och vid beslut i styrelser, kommunala bolag och nämnder.
- kommunen erbjuda information som är anpassad efter behov, exempelvis lättläst-, lyssna- eller teckenspråksversion.

Utbildning

FN:s standardregel 6.

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska ha lika möjligheter som andra människor till förskola och skola. Denna ska vara integrerad i den ordinarie verksamheten, om inte särskilda skäl talar för annat. Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver för att tillgodogöra sig utbildning.

För att lyckas med detta så ska

- förskolor och skolor vara tillgängliga för alla elever, deras anhöriga och personal.
- kommunen även verka för att personer med funktionsnedsättning inte utsätts för segregering i förskola, skola och fritids.
- kommunen vid alla beslut beakta barn och ungdomars rättigheter som finns beskrivna i barnkonventionen.

Arbete

FN:s standardregel 7.

I Älvsbyn ska människor med funktionsnedsättning ha lika möjligheter till produktivt och inkomstbringande arbete eller sysselsättning som andra människor.

För att lyckas med detta så ska

- kommunen verka för att ge personer med funktionsnedsättning samma möjligheter till arbete som andra, det vill säga att arbetsplatserna bör anpassas efter var och ens behov.
- kommunen ska erbjuda daglig verksamhet, träffpunkt eller annan meningsfull verksamhet för dem som inte klarar av vanligt arbete.

Ekonomisk och social trygghet

FN:s standardregel 8.

Älvsbyns kommun ska bidra till att människor med funktionsnedsättning har social trygghet. För personer som behöver god man ska det finnas tillgång till gode män som har god kännedom om vad det innebär att ha god livskvalité om man har en funktionsnedsättning.

Familjeliv och personlig integritet

FN:s standardregel 9.

Älvsbyns kommun ska främja möjligheten för människor med funktionsnedsättning att leva familjeliv.

Genom att

- föräldrar med funktionsnedsättning ska få det stöd och den service de behöver för att klara föräldrarollen.
- familjer som har barn med funktionsnedsättning ska erbjudas stödinsatser så tidigt som möjligt.
- erbjuda insatser till kvinnor och män med funktionsnedsättning som är utsatta för våld och kränkningar.

Kultur, rekreation och idrott

FN:s standardregel 10 och 11.

En rik fritid är en förutsättning för att förbättra eller bibehålla hälsa och välbefinnande. Älvsbyns kommun ska verka för att människor med funktionsnedsättning kan delta i kulturlivet, idrotts- och föreningsliv samt använda idrotts och rekreationsanläggningar på lika villkor som andra människor.

Genom att

- kulturlivet, idrottsanläggningar och fritidsarrangemang bör vara tillgängligt för människor med funktionsnedsättning när det gäller fysiska miljöer, både inom och utomhus.
- vid annonsering av arrangemang ska kommunen ange tillgänglighet.
- information ska finnas tillgängligt på hemsidan och i pappersformat.

Religion

FN:s standardregel 12.

I Älvsbyns kommun ska människor med funktionsnedsättning ha möjlighet att utöva sin religion. Kyrkor och kyrkorum bör ha som mål att vara fullt tillgängliga för människor med funktionsnedsättning. Detsamma gäller information om kyrkliga arrangemang, liksom religiös litteratur och dokumentation.

En god samverkan ska finnas mellan kommunen, kyrkan och andra samfund.
